

När kroppen sviker

Yvonne Hirdman är arg. Mest hela tiden. Arg på sjukvården, arg på en kropp hon inte känner igen, arg på samtiden, arg på kollegor, arg på debatten. Men inte främst på sjukdomen. "Varför inte just jag – när så många andra också drabbas?"

I dagboken *Behandlingen 205 dagar i kräfterike* får vi följa henne genom sjukdomsförloppet. Besöken på Sophiahemmet, Karolinska och vårdcentralen. Alltifrån cancerbeskedet, operation, ny operation, cellgifter, strålning och "Efteråtet".

Från sin utgångspunkt på Sickla Kanalgata 14 får vi under perioden januari till augusti ta del av hennes framsteg, som att full av cortisonenergi torka köksgolvet, orka hasa sig runt på skidor vid Hellasgården eller promenera längs med Hammarby sjö, till bakslag som när maten smakar järn, magen vänder sig ut och in och tarmen inflammeras, när picc-armen* svider och kliar och måste ses om.

Alltmedan hon lyssnar på Vivaldi, pumpas påsar med "det röda giftet" – cytostatika in för att slå ut- följt av sprutdagar för att bygga upp det som slagits ut. Cortison dagar följs av antibiotikakurer, Rohypnol och Imovane är ständigt närvarande.

"Bara du inte skriver någon Cancerdagbok det är väl ett fack du inte vill hamna i? Nej, för sjutton, säger jag."

Men så blev det.

"..insåg att jag ville veta allt, mer, mer. Frossa i andras berättelser, dela med mig av min. Om och om igen, tills det blir som en bit utnött papper eller en urtvättad blus".

Yvonne Hirdman är vidöppen, blottlägger dödssynderna, sidor som vi helst inte vill visa av oss själva. Här bjuds det på både avundsjuka och äregirighet, lust och vrede. Men också självömkan och rannsakan. Medan behandlingen pågår bråkar hon med dagspolitiken, upprörs över TV-serier, författarkollegor

och deras böcker, misströstar över den kantrade feministiska rörelsen, vredgas över högerpopulismens framfart och vändas under sömnlösa nätter över sitt bristande moderskap och utbrotten över sin egen familj.

Den här boken är verkligen inte någon traditionell patografi, snarare handlar den om livet, själva existensen. När kroppen sviker, åldras och inte går att känna igen – vem eller vad kan man då lita på?

Det ska sägas – jag är partisk. Jag har alltid tyckt om Yvonne Hirdmans kompromisslösa sätt att skriva. Utan att hålla med om allt. Från Den röda grevinnan om modern och Det tänkande hjärtat om Alva Myrdal till Medan jag var ung, hennes egen uppväxtskildring. Hennes osvikliga förmåga att som historieprofessor både dela med sig av kunskap, ge perspektiv på samtiden och världen samtidigt som hon utgår från sig själv.

Helt chosefritt, modigt och ärligt. Utan minsta försök att behaga, styra upp eller lägga tillrätta. Hoppas att hon fortsätter så. Länge.

Heléne Nellvik

* "Picc-armen" är ingången i armen där alla cytostatika pumpas in. Den är ju öppen under hela behandlingstiden, måste plastas in vid dusch och hållas ren för att undvika infektion. Hirdman går till vårdcentralen hela tiden för att spola ren den, men den svider och kliar. Svårt att sova med också. Hirdman kallar den "picc-armen" boken igenom.

Behandlingen

205 dagar i kräftrike

Yvonne Hirdman

Ordfront